

MAITINIMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Maitinimo organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja Mokyklos maitinimo organizavimą naudojant šiam tikslui skirtas valstybės biudžeto lėšas ir finansuojamas iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos savivaldybės biudžetui, savivaldybės biudžeto lėšų ir įstatymu nustatyta tvarka gautų kitų lėšų.

2. Šio aprašo tikslas – sudaryti sąlygas sveikai palankiai vaikų mitybai, užtikrinti geriausią maisto saugą ir kokybę, patenkinti vaikų maisto medžiagų fiziologinius poreikius, bei nustatyti maitinimo organizavimo dalyvių funkcijas.

3. Mokykla, vadovaudamasi teisės aktais, reglamentuojančiais mokinių ir vaikų maitinimo organizavimą, maisto gaminimą, patalpų ir įrangos priežiūrą, higienos normas, sveikatos bei saugos reikalavimus, organizuoja mokinių maitinimą.

4. Mokinių, gyvenančių Mokyklos bendrabutyje, gaunantiems socialinės globos paslaugas ir negyvenančių bendrabutyje, maitinimo klausimus reglamentuoja šie pagrindiniai teisės aktai:

4.1. Lietuvos Respublikos sveikatos ministro įsakymu dėl Lietuvos respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. Lapkričio 11 d. Įsakymo Nr. V-964 „Dėl maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo 2018 m. Balandžio 10 d. Nr. V-394. Ir įsakymo Nr. V-964 „Dėl maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo „pakeitimo“ pakeitimo 2018 m. Birželio 27 d. Nr. V-740 įsakymu (su visais aktualiais pakeitimais);

4.2. Lietuvos Respublikos vyriausybės 2012 m. gruodžio 12 d. Nr. 1516 „Dėl ūkio lėšų, skiriamų iš Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, skyrimo savivaldybių mokykloms (klasėms), skirtoms šalies (regiono) mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, metodikos patvirtinimo“ nutarimu (su visais aktualiais pakeitimais);

4.3. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. V-773 Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (su visais aktualiais pakeitimais);

4.4. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2010 m. sausio 20 d. sprendimu Nr. T1-7 „Mokinių nemokamo maitinimo mokyklose tvarkos“ aprašu (su visais aktualiais pakeitimais);

4.5. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 22 d. įsakyme Nr. V-50 „Dėl Maisto produktų ženklavimo simboliu „Rakto skylutė“ (toliau – „Rakto skylutė“) ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 1999 m. liepos 1 d. įsakyme Nr. 288 „Dėl Privalomųjų kakavos ir šokolado produktų kokybės reikalavimų“ ;

4.6. Apmokėjimo už maitinimą mokinių, gyvenančių bendrojo lavinimo mokyklos bendrabutyje, tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. sausio 17 d. įsakymu Nr. ISAK-59 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 6 d. įsakymu Nr. V-1642 redakcija).

5. Mokiniams, negyvenantiems mokyklos bendrabutyje, nemokamą maitinimą tėvai sutvarko socialinės paramos ir sveikatos skyriuje. Negaunantiems nemokamo maitinimo, mokiniams teikiama maitinimo paslauga už kurią sumoka tėvai. Mokiniams, gyvenantiems mokyklos bendrabutyje ir negaunantiems dalinio išlaikymo (maitinimo), apmokama iš valstybės skiriamų lėšų specialiosios tikslinės dotacijos įstaigai išlaikyti. Dienos ir trumpalaikės socialinės globos paslaugos gavėjams maitinimas skiriamos lėšos iš socialinės paramos politikos įgyvendinimo programos pagal valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcija. Maitinimo dienos kainos normos dydį vienam mokiniui nustato mokyklos steigėjas. Maitinimas organizuojamas pagal mokyklos direktoriaus patvirtintą dienos režimą. Mokiniams, gaunantiems nemokamą maitinimą ir dalinį valstybės išlaikymą (gyvenantys bendrabutyje, socialinės globos paslaugos gavėjai), vykstant į ekskursijas išduodamas sauso maisto daviny, atitinkantis tos dienos mokiniui skirtą maisto normos dydį.

II. SĄVOKOS IR JŲ APIBRĖŽTYS

6. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos ir jų apibrėžimai:

6.1. **Pritaikytas maitinimas** – maitinimas, kuris užtikrina tam tikro sveikatos sutrikimo (virškinimo sistemos ligos) nulemtą, asmens individualių maisto medžiagų ir energijos poreikių patenkinimą

6.2. **Šiltas maistas** – maistas, patiekiamas kaip karštas patiekalas, iki patiekimo vartoti laikomas ne žemesnėje kaip +68 °C temperatūroje.

6.3. **Tausojantis patiekalas** – šiltas maistas, pagamintas maistines savybes tausojančiu gamybos būdu: virtas vandenyje ar garuose, troškintas, pagamintas konvekciniame krosnelėje.“

6.4. **Valgiaraštis** – patiekiamų vartoti dienos maisto produktų ir patiekalų sąrašas.

III. MOKINIŲ, SOCIALINĖS GLOBOS PASLAUGOS GAVĖJŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMO BENDRIEJI REIKALAVIMAI

7. Maitinimo paslaugą teikia paslaugos teikėjas, pasirinktas Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka.

8. Mokyklos direktorius atsakingas už mokinių, socialinių paslaugų gavėjų maitinimo organizavimą ir šios Tvarkos aprašo nuostatų įgyvendinimą.

9. Maisto produktų tiekimas, maisto tvarkymo vietos įrengimas ir maisto tvarkymas turi atitikti teisės aktų reikalavimus.

10. Sudarant sutartį dėl maisto produktų tiekimo mokyklai, tiekimo sutartyje yra numatyta atsakomybė už maisto produktų, neatitinkančių reikalavimų tiekimą.

11. Vaisiai, daržovės, uogos, bulvės gali būti gaunami labdaros forma iš ūkininkų, kurie laikosi Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus nustatytų reikalavimų.

12. Maitinimas organizuojamas pagal valgiaraščius, patvirtintus įstaigos vadovo ir suderintus su Pasvalio valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba teisės aktų nustatyta tvarka.

13. Sudarant valgiaraščius yra laikomasi rekomenduojamų paros maisto medžiagų ir energijos normų vaikams, patvirtintų sveikatos apsaugos ministro.

14. Mokinių, socialinės globos paslaugos gavėjų maitinimas organizuojamas laikantis nustatytų maisto saugos ir maisto tvarkymo reikalavimų. Sudarytos sąlygos kiekvienam mokiniui, socialinės globos paslaugų gavėjui pavalgyti prie stalo. Socialinės globos paslaugų gavėjams, turintiems judėjimo negalią, sudaroma galimybė maitintis socialinės globos padalinio virtuvėleje.

15. Mokykloje organizuojamas:

15.1. Nemokamas mokinių maitinimas pagal pateiktus Socialinės paramos skyriaus sprendimus;

15.2. Mokamas mokinių ir kitų mokyklos bendruomenės narių maitinimas.

16. Mokykla teikia maitinimo paslaugą Pasvalio P. Vileišio gimnazijos mokiniams ir darbuotojams mokslo metų dienomis pagal sudarytą paslaugų teikimo sutartį.

17. Mokiniai gyvenantys bendrabutyje ir socialinės globos paslaugų gavėjai paslaugų gavėjai per dieną maitinami 5 kartus. Pirmadieniais 4 kartus, prieš šventes bei penktadieniais maitinami 3 kartus.

18. Maisto paruošimas ir patiekalų įvairumas atitinka vaikų amžių ir sveikos mitybos rekomendacijas pakoreguojant pagal naujai įsigaliojusį Įsakymą ir suderinus su Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba (www.smlpc.lt/lt/perspektyviniai_valgiaraščiai).

19. Patiekalų gaminimo ir patiekimo reikalavimai:

19.1. patiekiamas maistas kokybiškas, įvairus ir atitinkantis saugos reikalavimus;

19.2. pirmenybė teikiama maistines savybes tausojantiems patiekalų gamybos būdams;

19.3. gaminant maistą nenaudojami prieskonių mišiniai, kurių sudėtyje yra maisto priedų;

19.4. gaminant maistą naudojama druska ir cukrus pagal reikalavimus ir normas;

19.5. jei patiekalui gaminti naudojama malta mėsa ar žuvis, ji turi būti malama patiekalo gaminimo dieną;

19.6. daržoves ir vaisius patiekiami pagal rekomendacijas;

19.7. tas pats patiekalas netiekiamas dažniau nei kartą per savaitę, išskyrus gėrimus ir užkandžius;

19.8. karštas pietų patiekalas gaminamas iš daug baltymų turinčių produktų (mėsa, paukštiena, žuvis, kiaušiniai, ankštiniai augalai, pienas ir pieno produktai) ir angliavandenių. Su karštu patiekalu patiekiami daržovių, salotų;

19.9. valgymo metu ant stalų nėra padėta druskos, pipirų, garstyčių;

19.10. gėrimai vaikams netiekiami šalti, rekomenduojama temperatūra ne žemesnė kaip 15 C.

20. Mokyklos valgykloje, grupėse, socialinės globos padalinio virtuvėlėje sudarytos higieniškos sąlygos atsigerti geriamojo vandens.

21. Valgykloje ir socialinės globos padalinio virtuvėlėje negali būti naudojami susidėvėję, ištrupėję, įskilę, apdaužytai kraštais indai bei aliumininiai įrankiai ir indai.

22. Mokyklos valgykloje sudarytos sąlygos nusiplauti rankas, nusidžiovinti.

23. Mokyklos valgykloje, matomoje vietoje skelbiama:

23.1. Penkių dienų pietų valgiaraščių du variantai ir kiekvienos dienos valgiaraštis;

23.2. maisto pasirinkimo piramidės plakatas, maisto produktų ženklavimo simboliu „Rakto skylutė“ plakatai ar kita sveiką mitybą skatinanti informacija;

23.3. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nemokamos telefono linijos numeris (skambinti maisto saugos ir sudėties klausimais) bei teritorinės visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos telefono numeris (skambinti maitinimo organizavimo ir valgiaraščių klausimais);

23.4. Socialinės globos padalinyje matomoje vietoje skelbiamas dienos valgiaraštis.

24. Už Tvarkos aprašo 23 punkte išvardytos informacijos skelbimą atsakingas mokyklos direktorius.

25. Mokykla dalyvauja vaisių ir daržovių bei pieno ir pieno produktų vartojimo skatinimo vaikų ugdymo įstaigose programoje, finansuojamose Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis.

26. Mokykloje nereklamuojami maisto produktai ir jų įsigyti mokykloje negalima.

IV. MOKINIŲ, SOCIALINĖS GLOBOS PASLAUGOS GAVĖJŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMAS

27. Mokyklos direktorius:

27.1. atsako už valstybės biudžeto lėšų racionalų, efektyvų panaudojimą pagal paskirtį ir mokinių maitinimo organizavimą teisės aktų nustatyta tvarka;

27.2. atsako, už mokykloje kasdien organizuojamą maitinimą;

27.3. tvirtina mokinių, socialinės globos paslaugų gavėjų maitinimo grafiką kiekvienų mokslo metų pradžioje;

27.4. skiria atsakingą asmenį – už mokinių gyvenančių mokyklos bendrabutyje ir nemokamo maitinimo organizavimo, už tėvų lėšų įnašus;

27.5. įpareigoja atsakingą asmenį kontroliuoti, kad maitinimas būtų organizuojamas pagal valgyklos vedėjos sudarytus perspektyvinius valgiaraščius, patvirtintus mokyklos vadovo ir suderintus su Pasvalio valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba;

27.6. skiria atsakingą asmenį - už socialinės globos paslaugos gavėjų maitinimo organizavimą;

27.7. paveda atsakingam asmeniui kasdien pildyti kompiuterinėse laikmenose mokinių nemokamo maitinimo žurnalą ir atspausdinus bei pasirašius, atsakingam už mokinių nemokamo maitinimo organizavimą, pateikti Socialinės paramos ir sveikatos skyriui iki kito mėnesio 1 d.;

27.8. paveda atsakingam asmeniui vesti mokinių, negyvenančių mokyklos bendrabutyje ir gaunančių maitinimo paslaugą, lankomumo žiniaraštį. Už maitinimo paslaugą tėvai susimoka pagal išrašytą sąskaitą faktūrą grynais pinigais

27.9. paveda buhalterei – kasininkei, išrašyti sąskaitas už suteiktą maitinimo paslaugą mokiniams, kurių tėvai moka grynaisiais pinigais;

27.10. užtikrina, kad mokinių, socialinės globos paslaugų gavėjų maitinimui teikiamų maisto produktų asortimentas, būtų sudarytas valgyklos vedėjos, vadovaujantis rekomenduojamų maisto produktų grupėmis, nustatytomis higienos normomis;

27.11. įpareigoja valgyklos vedėją, kad maisto produktų tiekimas, maisto tvarkymo įranga ir maisto tvarkymas atitiktų valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos ir kitų teisės aktų reikalavimus;

27.12. atsiradus poreikiui, klasės vadovas informuoja valgyklos vedėją organizuoti tausojantį maitinimą, sergantiems virškinamojo trakto, inkstų, kepenų ir kitomis ligomis. Maistą ruošti pagal atskirą valgiaraštį. Valgiaraščiuose toks patiekalas pažymimas žodžiu „Tausojantis“;

27.13. įpareigoja sandėlininkę maisto produktus priimti tik su lydimaisiais dokumentais, kontroliuoti, kad gaunami maisto produktai atitiktų duomenis dokumentuose, žiniaraščiuose, priėmimo – perdavimo aktų teisingumą, nuolat tikrinti materialines vertybes esančias maisto sandėlyje, vesti apskaitą;

27.14. įpareigoja valgyklos vedėją sudaryti valgiaraščius, atsižvelgti į visos paros energijos normas: mokyklinio amžiaus vaikų pusryčiai sudaro 25 proc. paros energijos, priešpiečiai ir naktipiečiai po 10 proc., pietūs 30 proc. ir vakarienė -25 proc.;

27.15. įpareigoja valgyklos vedėją, valgiaraščius sudaryti atsižvelgiant į mokykloje besimokančių mokinių amžių. Skiriamos dvi amžiaus grupės (6–10 metų ir 11 bei vyresnio amžiaus mokiniai). Sudaromi mokinių, gyvenančių mokyklos bendrabutyje 15 dienų valgiaraščiai, mokinių nemokamo maitinimo 15 dienų valgiaraščiai, 15 dienų valgiaraščiai asmenims, besimaitinantiems už savo lėšas, maitinimo paslaugos teikimo Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos gimnazistams 15 dienų valgiaraštis. Nesant galimybės sudaryti valgiaraščių abiem amžiaus grupėms, sudaromas vienas valgiaraštis pagal 11 ir vyresnio amžiaus mokinių maistinių medžiagų fiziologinius poreikius;

27.16. įpareigoja valgyklos vedėją, kad maitinimas atitiktų fiziologinius mokinių, vaikų amžiaus ypatumus bei sveikos mitybos principus ir taisykles;

27.17. paveda vyr. buhalterei vykdyti maitinimo lėšų apskaitą;

27.18. nurodo atsakingiems asmenims kontroliuoti, kad mokykloje vyktų tiksli maitinimą gaunančių mokinių apskaita, kasdien pildomi besimaitinančių mokinių žiniaraščiai;

27.19. pusryčių, priešpiečių ir naktipiečių, pietų, vakarienes metu už drausmę atsakingi pedagogai;

27.20. mokinius į valgyklą lydintys pedagogai, įpareigoti prižiūrėti besimaitinančių mokinių tvarką bei kultūrą;

27.21. grupių auklėtojai kiekvieną dieną pildo mokinių maitinimo žiniaraštį;
27.22. socialinės globos padalinio darbuotojos iš valgyklos atsineša (termosuose) paruoštą maistą;

27.23. Iki 17.00 val. atsakingas socialinis darbuotojas ar socialinio darbuotojo padėjėjas informuoja valgyklos vedėją, apie sekančią dieną valgančių socialinės globos paslaugų gavėjų skaičių.

V. MOKINIŲ, SOCIALINĖS GLOBOS PASLAUGOS GAVĖJŲ MAITINIMO VALGIARAŠČIŲ SUDARYMO REIKALAVIMAI

28. Mokiniam, gyvenantiems mokyklos bendrabutyje, socialinės globos paslaugos gavėjams valgiaraščiuose nurodomi pusryčiai, priešpiečiai ir naktpiečiai, pietūs, vakarienė.

29. Mokinių maitinimo valgiaraščiai sudaromi vadovaujantis tvarkos aprašo 4.1 punktu.

30. Valgiaraštyje nurodomos savaitės ir savaitės dienos.

31. Tvarkos aprašas ir valgiaraščiai skelbiami įstaigos internetinėje svetainėje.

32. Visi valgiaraščio lapai patvirtinti valstybinės maisto ir veterinarinės vyr. specialisto, valgyklos vedėjos, mokyklos direktoriaus.

33. Teikiant maitinimo paslaugas Mokyklos mokiniams, valgiaraščių ir vaikų maitinimo atitikties patikrinimo žurnalo pildyti nereikia, o pagal paslaugos teikimo sutartį žurnalas pildomas (P. Vileišio gimnazija).

VI. NEMOKAMO MAITINIMO ORGANIZAVIMAS

34. Nemokamas mokinių maitinimas skiriamas socialiai remtiniams mokiniams, vadovaujantis Pasvalio rajono savivaldybės tarybos patvirtintu tvarkos aprašu.

35. Atsakingas asmuo kiekvieną dieną iki 8.30 val. informuoja valgyklos vedėją apie nemokamai besimaitinančių mokinių skaičių.

36. Apskaita vykdoma SPIS - socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje.

37. Mokiniam vietoj nemokamo maitinimo negali būti išmokami pinigai.

38. Mokinių nemokamas maitinimas poilsio, švenčių, atostogų bei mokyklos nelankymo dienomis per mokslo metus mokiniams neteikiamas. Karantino, ekstremalių situacijų (šalčio, stichinių nelaimių) nustatytu laikotarpiu priėmus Savivaldybės administracijos sprendimą atiduodamas sausas davinys.

VII. MOKINIŲ MAITINIMO PASLAUGOS SUTEIKIMAS UŽ TĖVŲ LĖŠAS

39. Besimaitinantiems mokyklos valgykloje už savas lėšas maitinimo normos atkainį nustato Pasvalio rajono savivaldybės taryba.

40. Vadovaujantis Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2015-09-29 sprendimo Nr.T1-141 „Dėl Pasvalio specialiosios mokyklos vienos maitinimo dienos normos mokiniui, gyvenančiam mokyklos bendrabutyje, kainos patvirtinimo“ papildant jį 1-1 punktu: „1-1. Nustatyti 30 procentų maitinimo normos atkainis asmenims, besimaitinantiems mokyklos valgykloje už savas lėšas, padengiant gamybos kaštus.“

41. Atsakingas asmuo kiekvieną dieną iki 8.30 val. informuoja valgyklos vedėją apie besimaitinančių mokinių skaičių už tėvų lėšas.

42. Maitinimo paslauga už tėvų lėšas:

42.1. tėvai pateikia mokyklos vadovui prašymą;

42.2. tėvai gali pasirinkti: priešpiečius ir pietus;

42.3. tėvai moka pagal tos dienos valgiaraštyje nurodytą kainą. Grynieji pinigai priimami į mokyklos kasą ir įtraukiami į apskaitą pagal Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklės, arba įneša į banko sąskaitą.

43. Už maitinimo paslaugą gaunamos pajamos įtraukiamos į apskaitą kaip įstaigos teikiamų paslaugų lėšos.

44. Atsakingas asmuo kiekvieną dieną veda mokinių maitinimo tabelį .
45. Pasibaigus mėnesiui iki sekančio mėnesio 3 dienos atsakingas asmuo pristato mokinių maitinimo tabelį buhalterei – kasininkei.
46. Pasibaigus mėnesiui iki sekančio mėnesio 8 dienos buhalterė – kasininkė išrašo tėvams sąskaitas už suteiktą maitinimo paslaugą.
47. Tėvai privalo už suteiktą maitinimo paslaugą susimokėti iki sekančio mėnesio 15 d.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

48. Valstybės biudžeto lėšų, skiriamų mokinių maitinimui mokykloje, tikslinę lėšų panaudojimo kontrolę atlieka Valstybės kontrolė, Pasvalio rajono savivaldybės Vidaus audito ir kontrolės skyrius.

